

DECIZIE

01 februarie 2017

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, – Tatiana Vieru,
Judecători – Oleg Sternioală, Nicolae Craiu,
Mariana Pitic, Svetlana Filincova,

examinînd recursul declarat de societatea pe acțiuni „Termoelectrica”,
în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea Municipală de Gestionare A Fondului Locativ nr.2 împotriva lui
Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel, intervenient accesoriu de societatea pe
acțiuni „Termoelectrica”, privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016, prin care a fost
respins apelul declarat de Întreprinderea Municipală de Gestionare A Fondului
Locativ nr.2 și societatea pe acțiuni „Termoelectrica”,

constată:

La 22 august 2015 Întreprinderea Municipală de Gestionare A Fondului
Locativ nr.2 (în continuare ÎMGFL nr.2) a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel, intervenient accesoriu
societatea pe acțiuni „Termoelectrica” (în continuare SA „Termoelectrica”),
solicitînd încasarea sumei de 3 323,26 lei cu titlu de datorie pentru energia
termică livrată.

În motivarea cererii a indicat că în perioada 01 noiembrie 2008 – 01 iulie
2015, la contul personal deschis de ÎMGFL nr.2, pe numele lui Teodor Făgurel și
Lucreția Făgurel, s-a format datoria de 3 323,26 lei, ce se confirmă prin
informația despre calcularea și achitarea serviciilor locativ-comunale.

Conform art.10,17,18 din Hotărîrea Guvernului nr.191 din 19.02.2002,
proprietarii, chiriașii locuințelor sunt obligați să achite la timp serviciile locativ-
comunale, inclusiv consumul de energie termică. În cazul deconectării integrale
deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul
centralizat de încălzire, cu instalarea altei surse de încălzire pentru întreținerea
temperaturii constante în încăpere la un nivel de cel puțin +18°C, consumatorul
va achita plata pentru încălzire în mărime de 20%, începînd cu 1 octombrie 2013
din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului
(încăperii locuibile).

Prin hotărîrea Judecătoriei sectorului Botanica, municipiul Chișinău, din 10
martie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată și prescrisă extensiv acțiunea

ÎMGFL-2. A fost încasată din contul ÎMGFL nr.2 în beneficiul lui Teodor Făgurel suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

Întru motivarea soluției, instanța de fond a reținut că în speță nu pot fi aplicate prevederile Hotărîrii Guvernului nr.191 din 19.02.2002, deoarece coloanele de încălzire tranzitorii, la indicațiile furnizorului de agent termic, au fost izolate termic și încorporate în pereții imobilului, astfel, apartamentul lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel nu este încălzit de coloanele tranzitorii prin care este furnizat agentul termic. Totodată, instanța de fond a apreciat ca fiind prescrise pretențiile privind achitarea datoriei, reieșind din faptul că din anul 2008 nu au fost efectuate careva achitări.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016 a fost respins apelul declarat de ÎMGFL nr.2 și SA „Termoelectrica”. A fost menținută hotărîrea Judecătorei sectorului Botanica, municipiul Chișinău, din 10 martie 2016, pronunțată în pricina civilă în cauză.

Întru motivarea soluției, instanța de apel a reținut ca fiind neîntemeiată aplicarea prevederilor art.1 a Anexei nr.7 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, ori apartamentul lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel nu este tranzitat și nu este încălzit de coloanele tranzitorii prin care este furnizat agentul termic, iar SA „Termoelectrica” și ÎMGFL nr.2 nu au probat faptul că încăperile de uz comun a casei de locuit în speță sunt încălzite. Totodată, instanța de apel a concluzionat că cerințele privind încasarea datoriei acumulate în perioada 2008 – 22 august 2012 sunt prescrise extinctiv.

La 03 octombrie 2016 SA „Termoelectrica” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă integral acțiunea ÎMGFL nr.2

În motivarea cererii a indicat că instanțele de judecată au admis încălcări care au dus la aprecierea greșită a probelor și la soluționarea greșită a litigiului. La materialele dosarului lipsesc probe veridice în baza cărora instanțele de judecată și-au întemeiat concluziile.

Sustine recurentul că instanța de apel nu a aplicat legea care se impunea a fi aplicată în speță, ori în sarcina proprietarilor de apartamente care au fost debransați de la sistemul centralizat de încălzire, rezidă obligația de a achita o cotă parte din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului, stabilită prin Hotărîrea Guvernului nr.707 din 20 septembrie 2011.

Studiind materialele dosarului, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, raportate la prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Termoelectrica” este întemeiat și necesită a fi admis, din considerentele ce urmează.

Acțiunea civilă în cauză a fost inițiată în vederea încasării de la proprietarii apartamentului nr.57 din str. Trandafirilor nr.33/1, mun. Chișinău, a datoriei pentru energia termică, formate în perioada 01 noiembrie 2008 – 01 iulie 2015, în temeiul pct.8¹ din Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă (în continuare Regulament), care prevede că în cazul deconectării integrale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, cu instalarea altei surse de încălzire pentru întreținerea temperaturii constante în încăperea la un nivel de cel puțin +18°C, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de: 10%, începând cu 1 octombrie 2011; 15%, începând cu 1 octombrie 2012; 20 %, începând cu 1 octombrie 2013; 10%, începând cu 1 iunie 2016 din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine). Plata stabilită în alineatul unu din prezentul punct va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor la reducerea plăților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat și semnat de către gestionar și furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor și consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator.

Analizând criticile invocate asupra temeiniciei deciziei recurate, Colegiul consideră că acestea sunt întemeiate, ori soluția instanței de apel în speță este eronată, adoptată cu încălcarea normelor de procedură, care afectează legalitatea deciziei contestate și însuși conținutul unui proces echitabil.

Prin prisma art.6 CEDO și art.241 din Codul de Procedură Civilă, întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a-și motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părților și legile de care s-a călăuzit instanța.

Colegiul notează că, în esență, instanța de apel nu a examinat cererea de apel, ci s-a limitat la preluarea aprecierilor instanței de fond, în strictă corespundere cu abordarea intimațiilor, ignorând atât probele prezentate de SA „Termoelectrica”, cât și circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, care sunt evidente.

În susținerea concluziei date, Colegiul reține că, deși instanța de judecată ierarhic inferioară a apreciat că nu au fost prezentate probe întru confirmarea faptului că încăperile de uz comun ale casei de locuit din str.Trandafirilor, nr.33/1, sunt încălzite și că aceste cheltuieli/pierderi de încălzire urmează a fi recuperate de la Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel, instanța de apel a ignorat însuși argumentele evidențiate în cererile de apel, precum și probele anexate întru susținerea cererilor de apel.

Pct.1 al Anexei nr.7 la Regulament cu suficientă claritate instituie obligația evidențiată de ÎMGFL nr.2 și SA „Termocom” și anume, o condiție obligatorie a procedurii de deconectare integrală a apartamentului/încăperii locuibile în cămin/încăperii nelocuibile (în continuare – încăperi) de la sistemul de încălzire este menținerea în continuare în apartament/încăpere (camerele deconectate) a temperaturii aerului de cel puțin +18°C, pentru evitarea deteriorărilor în blocul locativ.

Materialele dosarului atestă faptul că, la cererea de apel motivată a SA „Termoelectrica” a fost anexat și procesul verbal privind controlul instalațiilor tehnice de încălzire la obiectul – bloc locativ, str.Trandafirilor nr.33/1 (f.d.96), iar conform procesului verbal al ședinței de judecată din 12 iulie 2016, instanța de apel a cercetat materialele cauzei, a verificat probele din dosar și cele prezentate suplimentar (f.d.115). În acest sens, Colegiul notează că instanța de apel în mod superficial a elucidat circumstanțele de fapt ale pricinii și a eșuat să dea o apreciere argumentelor invocate de SA „Termoelectrica”, ignorând totodată probele prezentate.

Totodată, Colegiul reține ca fiind întemeiate criticile recurentul în partea ce ține de aprecierea eronată a instanței de judecată ierarhic inferioare privind inaplicabilitatea prevederilor Regulamentului în condițiile în care coloanele de încălzire (tranzitorii) au fost izolate și încorporate în perețele apartamentului lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel.

La acest capitol însuși abordarea instanței de apel denotă un caracter contradictoriu și lipsit de un suport juridic. Însuși chestiunea privind lipsa/existența coloanelor tranzitorii a fost apreciată doar prin prisma argumentelor invocate de Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel. În mod eronat instanța de apel a instituit o excepție de la prevederile Regulamentului și anume, izolarea și încorporarea în pereții imobilului, deși în sensul prevederilor Hotărârii Guvernului nr.191 din 19.02.2002 o asemenea derogare de la obligații nu poate fi instituită.

În altă ordine de idei, Colegiul notează că, aspectul ce ține de excluderea încălzirii apartamentului prin izolarea și încorporarea în pereții imobilului a fost apreciat în mod declarativ și în lipsa oricărui suport probatoriu. Nu poate fi ignorat faptul că se pretinde excluderea coloanelor tranzitorii din apartamentul nr.57 din str. Trandafirilor nr.33/1, mun. Chișinău prin încorporarea acestora în pereții aceluiași apartament, nr.57, din str. Trandafirilor nr.33/1, mun. Chișinău, iar pe cale de consecință, prezența acestor coloane tranzitorii în pereții imobilului intimaților, pînă la proba contrarie, implică anumite pierderi normative de energie termică, dar și beneficii pentru imobilul în cauză, nefiind posibil de a exclude în totalitate faptul încălzirii apartamentului sau pereților acestui apartament.

Pct. 8 din Anexa nr.7 la Regulament prevede că, în cazul deconectării integrale a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 10% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului

(încăperii locuibile în cămine), luînd în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele inginerești de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii.

În această ordine de idei Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel în mod eronat a respins cererile de apel, fără examinarea acestora, fapt ce evidențiază o încălcare a dreptului la un proces echitabil. Dreptul de a fi auzit, include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

Prin urmare, Colegiul consideră recursul declarat de SA „Termocom” ca întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea pricinii la rejudecare, în vederea elucidării tuturor circumstanțelor cauzei.

Conform art.445 alin.(1) lit.c) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a admis încălcarea normelor de drept material și procedural, eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs și care constituie temei de casare a deciziei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și art. 445 alin. (3) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către societatea pe acțiuni „Termoelectrica”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare A Fondului Locativ nr.2 împotriva lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel, intervenient accesoriu de societatea pe acțiuni „Termoelectrica”, privind încasarea datoriei și se remite cauza spre rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecători –

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Svetlana Filincova